

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ทวีโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้ก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งในปี 2558 ประเทศไทยก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคลากรในภูมิภาคมากยิ่งขึ้น การเรียนรู้เพื่อให้ได้วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องให้ได้ทั้งสาระวิชาและได้ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลกจึงต้องมีแผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ (พ.ศ. 2558 – 2564) มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของชาติ (พ.ศ. 2557) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 1) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งในการจัดกระบวนการ

เรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 3)

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลาง ที่เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ทบทวนและพัฒนาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 พร้อมทั้งได้จัดทำสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระในแต่ละระดับชั้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551, คำนำ) การที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาระการเรียนรู้เป็นผู้เขียนมาตรฐานของแต่ละสาระการเรียนรู้ ทำให้เชื่อมั่นได้ถึงความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหาวิชา มาตรฐานมีความสำคัญอย่างยิ่งในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเดิมที่สุดสถานศึกษาที่ได้นำสาระและมาตรฐานไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ มาตรฐานเป็นตัวกระตุ้นการสอนที่ประสบผลที่ดีที่สุดสำหรับครูที่มีความสามารถสูงสุด

หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 คือ การปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ คือ ครู ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ต้องเริ่มที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครูเป็นอันดับแรกก่อนที่จะพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไป สำนักนายกรัฐมนตรี (2559, ออนไลน์) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ดีขึ้นโดยการส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อีกทั้งได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาสมรรถนะ

ครูในหลายๆ เช่น การจัดอบรมครูผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (TEPE) การจัดโครงการอบรมครู
 คุปอง เพื่อให้ตอบสนองกับการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวง
 ศึกษาธิการ

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 – 23 ได้ระบุ
 การจัดการศึกษา สรุปได้ว่า “การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
 ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม ทักษะกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตาม
 ความเหมาะสม โดยยึดหลักผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า
 ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้
 และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ” จากการสรุปสาระดังกล่าว จะเห็นว่าเจตนารมณ์
 ของกฎหมาย ต้องการให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็ม
 ศักยภาพ สังคมจึงหวังว่า “ครู” คือแบบอย่างที่ดีของศิษย์ และมีอิทธิพลในการปรับเปลี่ยน
 พฤติกรรม ค่านิยมต่างๆ ให้ศิษย์กลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ธรรมชาติของ
 อาชีพครูเป็นอาชีพที่ผู้คนให้ความเคารพนับถือ เพราะเป็นอาชีพที่ต้องอบรมสั่งสอน
 ถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมพัฒนาการแก่บุคคล ดังนั้น ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ
 วิชาชีพครูที่ดี

นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ได้อธิบายไว้ว่า “สมรรถนะเป็น
 คุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน” ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge)
 ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
 (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลากรในองค์กรปฏิบัติ
 งานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่นฯ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดัน
 เบื้องลึก (Motives) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-image) และบทบาทที่แสดง
 ออกต่อสังคม (Social role) ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน
 McClelland (อ้างถึงใน พรทิพย์ บุญธนะ, 2555, หน้า 12)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบการประเมิน
 สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินสมรรถนะ
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบจัด
 ระบบพัฒนาครูเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนาครูรายบุคคล ได้กำหนดสมรรถนะครู สังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสมรรถนะครู ประกอบด้วย เจตคติค่านิยม
 ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานใน

สถานศึกษาจากแบบประเมินสมรรถนะและมาตรฐานของครูผู้สอน สมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูและสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 1)

ทักษะแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทย ในฐานะการเป็นพลเมืองของโลก ที่มีการดำรงชีวิตท่ามกลางโลกแห่งเทคโนโลยี โลกของเศรษฐกิจและการค้า โลกาภิวัตน์กับเครือข่ายความสมดุลของสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ความเป็นสังคมเมือง ความเป็นสังคมผู้สูงอายุ และความเป็นโลกส่วนตัวอยู่กับตัวเอง ซึ่งคนไทยยังติดกับดักและวังวนของการเป็นผู้ใช้ ผู้บริโภคและผู้ซื้อ ขาดการประมาณตนในการใช้ให้เหมาะสมพอเพียงต่อเนื้องาน ตกเป็นทาสทางความคิด ไม่สามารถเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาต่อยอดการใช้งานและก้าวไม่ผ่านไปสู่การเป็นผู้คิดนวัตกรรม สร้างและผลิตภัณฑ นำไปใช้เพื่อดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณภาพอย่างเหมาะสม พอเพียงตามลักษณะการใช้งาน นำไปสู่การแลกเปลี่ยนให้สังคมและประเทศอื่นใช้งานเกิดการสร้างกลยุทธ์การขายในลักษณะอาชีพต่างๆ ที่มีเทคโนโลยีสอดแทรกเข้าไปในระบบการทำงานและการดำรงชีวิต เกิดเป็นธุรกิจและการประกอบการสร้างดุลด้านการค้าในเวทีการแข่งขันที่มีการส่งสารรับสารในความเป็นโลกาภิวัตน์สร้างเครือข่าย พันธมิตรทางการค้าและการแลกเปลี่ยนจำหน่ายสินค้าที่มีการกีดกันของกลุ่ม พันธมิตรกับประเทศที่มีผู้ผลิตที่ไม่คำนึงถึงความสมดุลของสภาพแวดล้อมและพลังงาน สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ท่ามกลางการเกิดการเปลี่ยนแปลงความเป็นสังคมเมือง แทรกอยู่ในความเป็นชนบท มีการใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีการรับ-ส่งข่าวสารและสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ แบบเข้าถึงทุกที่ ทุกเวลา อย่างกว้างขวางโดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพทำให้คนอายุยืนขึ้นเกิดเป็นสังคมคนแก่ มีสัดส่วนกับคนวัยทำงานเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และภายใต้ความเป็นโลกเทคโนโลยีและโลกาภิวัตน์ ที่มีการผลิตและพัฒนาใช้งานอย่างต่อเนื่องเกิดเป็นสังคมก้มหน้า สิ่งเหล่านี้เป็นโจทย์ที่จะจัดการศึกษารองรับความเป็นศตวรรษ 21 กันอย่างไร เพื่อให้คนไทยมีคุณลักษณะด้านการเรียนรู้

ที่สามารถปรับตัวได้อย่างชาญฉลาดเท่าทัน มีภาวะความเป็นผู้นำด้านการทำงานที่สามารถ
 ชี้นำตนเองในการพัฒนาการสร้างงานและอาชีพและตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้
 อย่างมีสติและด้านศีลธรรม ที่ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ และเป็น
 พลเมืองที่มีคุณค่า สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน (2558, คำนำ) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะใน
 ศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสังสมประสบการณ์กับ
 ทักษะ 3 ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม
 ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีและทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาจะใช้
 ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้และการบริหารการศึกษา จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน
 แนวทางในการดำเนินการจึงทำให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
 ทั้งนี้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูงวิชาชีพหนึ่ง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร
 สถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอื่นจะต้องเป็น “มืออาชีพ” จึง
 จะทำให้การศึกษาบรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 7)
 เนื่องจากการพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพทั้งในด้านมาตรฐานวิชาชีพ
 คุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถและทักษะในการเป็นผู้นำอย่างต่อเนื่องจึงมีความ
 จำเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อมีนโยบายปฏิรูปการศึกษา คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร
 ทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จึงได้กำหนดแนวทางการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของ
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวิถีสถาณะและเลื่อนวิถีสถาณะต้องผ่านการ
 ประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านที่ 2
 คุณภาพการปฏิบัติงานโดยพิจารณาจากสมรรถนะในการปฏิบัติงาน คือ พิจารณาจาก
 สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ส่วนด้านที่ 3 ผลงานที่เกิดจากการ
 ปฏิบัติงานในหน้าที่ ดังนั้น ครูมืออาชีพจึงต้องพัฒนาตนเองให้เกิดประสิทธิภาพและ
 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ จีระ งอกศิลป์ (2550, หน้า 4)

ด้านหนึ่งในสาม ด้านของการประเมินครู คือ สมรรถนะ (competency) ซึ่งเป็น
 เครื่องมือชนิดหนึ่งที่น่าสนใจมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบเพื่อวางแนวทางในการพัฒนา ทรัพยากร
 บุคคลขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กร เนะ
 นำมาใช้กับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อให้มีประสิทธิภาพ สมรรถนะจึงมีความสำคัญ
 ต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือ เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลง

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กรและยุทธศาสตร์ต่างๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่องและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมขององค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่างๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

จากการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะครูเป็นอย่างยิ่ง เพราะเห็นได้ว่าสมรรถนะของครูนั้นมีความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะหากครูมีสมรรถนะที่ดีจะส่งผลให้ครูเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถรอบด้าน สามารถถ่ายทอดความรู้และอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีทักษะการเรียนรู้รอบด้าน ประกอบกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดมีเป้าหมายให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

3. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. สมรรถนะของครูผู้สอนและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

6. สมรรถนะของครูผู้สอนใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน

7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานที่ต่างกัน

5. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ทักษะการ
เรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะ
การเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
2. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ ต่างกัน
แตกต่างกัน
4. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ ต่างกัน
แตกต่างกัน
5. สมรรถนะของครูผู้สอนและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. สมรรถนะของครูผู้สอนอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ได้สารสนเทศข้อสารสนเทศสำหรับผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในการนำไปประกอบกระบวนการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อช่วยให้ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผลการวิจัยเป็นสารสนเทศพื้นฐานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการนำสมรรถนะครูมาใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และจังหวัดอื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ดังนี้

1.1 สมรรถนะครู ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูของ ศูนย์ซีมีโออินเทค (2552, อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, ออนไลน์) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552, ออนไลน์) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2 – 15) Department of Education and Training (2004, อ้างถึงใน สุดามาส ศรีนอก, 2552, หน้า 28) Turkish Republic Ministry of National Education (2006, p. 4 – 7) The American College Personnel Association (ACPA) (2008, ออนไลน์) National Institute of Education, Singapore (2009, อ้างถึงใน สุดามาส ศรีนอก, 2552, หน้า 29) General Teaching Council for Northern Ireland (2011, p. 6 – 7) The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO] (2011, p. 9) ได้สมรรถนะครูทั้ง 5 ด้านดังนี้

1.1.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

1.1.2 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1.1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.1.4 การพัฒนาตนเอง

1.1.5 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการ

จัดการเรียนรู้

1.2 ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 9) สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 10 – 16) วิจารย์พานิช (2555, หน้า 16 – 21) UNESCO (2002, อ้างถึงใน สกล วรเจริญศรี, 2550, หน้า 42) Partnership for 21st Century Skills (2009, อ้างถึงใน สุดามาส ศรีนอก, 2557, หน้า 52) ได้ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 3 ด้านดังนี้

1.2.1 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่าง

สร้างสรรค์

1.2.2 ทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ

1.2.3 ทักษะชีวิตและอาชีพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,265 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 119 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,146 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2560 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 90 คน และครูผู้สอนจำนวน 245 คน จาก 56 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 ขนาดเล็ก

3.1.2.2 ขนาดกลาง

3.1.2.3 ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.3.2 10 – 20 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

3.2.1 สมรรถนะครูผู้สอน

- 3.2.1.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 3.2.1.2 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- 3.2.1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 3.2.1.4 การพัฒนาตนเอง
- 3.2.1.5 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ

การจัดการเรียนรู้

3.2.2 ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.2.1 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์

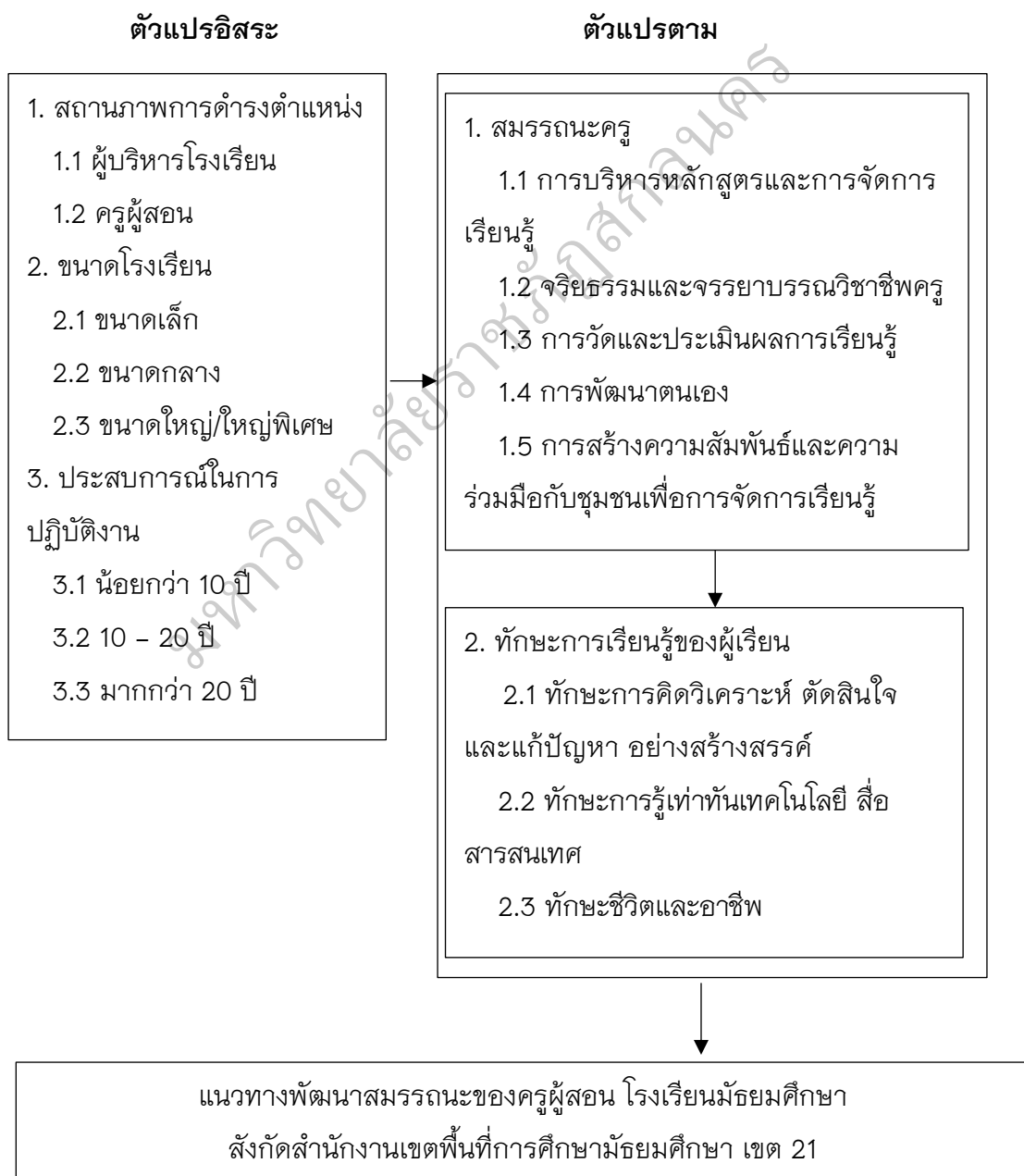
3.2.2.2 ทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ

3.2.2.3 ทักษะชีวิตและอาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสมรรถนะของครูผู้สอนแบ่งได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การพัฒนาตนเอง 5) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู ของศูนย์ซีมีไออินเทค (2552, อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, ออนไลน์) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552, ออนไลน์) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 2 – 15) Department of Education and Training (2004, อ้างถึงใน สุตามาส ศรีนอก, 2552, หน้า 28) Turkish Republic Ministry of National Education (2006, p. 4 – 7) The American College Personnel Association (ACPA) (2008, ออนไลน์) National Institute of Education, Singapore (2009, อ้างถึงใน สุตามาส ศรีนอก, 2552, หน้า 29) General Teaching Council for Northern Ireland (2011, p. 6 – 7) The United Nations Educational, Scientific and Cultural

Organization [UNESCO] (2011, p. 9) และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแบ่งได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 2) ทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 9) สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 10 – 16) วิจารณ์ พานิช (2555, หน้า 16 – 21) UNESCO (2002, อ้างถึงใน สกสว. วรเจริญศรี, 2550, หน้า 42) Partnership for 21st Century Skills (2009, อ้างถึงใน สุดามาส ศรีนอก, 2557, หน้า 52) จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลกระทบต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ กลุ่มพฤติกรรมที่องค์การต้องการจากข้าราชการ เพราะเชื่อว่าหากข้าราชการมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์การกำหนดแล้ว จะส่งผลให้ข้าราชการผู้นั้น มีผลการปฏิบัติงานดี และส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสมรรถนะครูผู้สอน ประกอบด้วย

1.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรม การเป็นประชาธิปไตย ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.2 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม มีความรัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน

1.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง การวางแผน ออกแบบ สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล รวมทั้งติดตามผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนรู้

1.4 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และ

นวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีมาพัฒนา ปรับปรุง ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาการและวิชาชีพเป็นที่ ยอมรับต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.5 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ เรียนรู้ หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสร้าง เครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริม การจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพและตามธรรมชาติของผู้เรียน

2. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดการตนเอง และสภาพแวดล้อม เพื่อให้ตนเองสามารถปรับตัวดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการ เรียนรู้ของผู้เรียนประกอบด้วย

2.1 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะ ข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว ประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุที่ ถูกต้อง รับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือกและตัดสินใจ แก้ปัญหาในสถานการณ์ ต่างๆ อย่างสร้างสรรค์

2.2 ทักษะการสื่อสารและความร่วมมือ หมายถึง การสื่อสารและความ ร่วมมือ เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้คำพูด และภาษาท่าทางเพื่อสื่อสารความรู สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมและสถานการณ์โดยสามารถ แสดงความคิดเห็น การพูดคุยเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน

2.3 ทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ หมายถึง การรู้เท่าทัน เทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ สามารถวิเคราะห์และจัดการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ รวมทั้งความสามารถ ในการใช้สารสนเทศให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ เข้าใจและยอมรับในจริยธรรมของ ข้อมูลข่าวสาร นักเรียนต้องใช้เทคโนโลยีให้เป็นเพื่อเรียนรู้เนื้อหาและทักษะ และจะได้ เรียนรู้ การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การใช้ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร การผลิต นวัตกรรม และการร่วมมือทำงานให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.4 ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความ สามารถในการจัดการหรือแก้ปัญหาต่างๆ ในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ที่จะปรับตัวในการ

ดำรงชีวิตและทำงาน ในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ เพื่อป้องกันเยาวชนตั้งแต่ระยะก่อนที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในอนาคตได้

3. แนวทางพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 หมายถึง ขั้นตอนที่เสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะของครูในด้านต่างๆ โดยผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติ ค่าเฉลี่ยของระดับสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มาพิจารณาถ้าพบว่ามีสมรรถนะของครูผู้สอน ที่มีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน แล้วผู้วิจัยจะนำด้านดังกล่าวไปร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอวิธีหรือแนวทางพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนนั้นต่อไป

4 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

4.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2559

4.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2559

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนหรือครูผู้สอนจนถึงเวลาปัจจุบันแบ่งเป็น

5.1 น้อยกว่า 10 ปี

5.2 10 - 20 ปี

5.3 มากกว่า 20 ปี

6. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 หมายถึง ส่วนราชการที่เกิดขึ้นจากการแบ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งประกอบไปด้วยสถานศึกษาจำนวน 56 โรงเรียน

8. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาของรัฐบาลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำแนกเป็น 4 ขนาด ดังนี้

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน 499 คนลงมา

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

9. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 หมายถึง แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติ ค่าอำนาจพยากรณ์ของสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ทั้งโดยรวมและรายด้านมาพิจารณา ถ้าพบว่าสมรรถนะของครูผู้สอนด้านใดมีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน แล้วผู้วิจัยจะนำด้านดังกล่าวไปสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอวิธีหรือแนวทางพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นต่อไป